

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Ali več samoupravne občine

ali

manjše vladne okrajne oblastnije.

III.

„Peticija kmečkih občin“ do deželnega zbora

pride iz istih premis kakor graški načrt do ravno nasprotnih sklepov. Ona toži, da občine niso v stanu opravljati jim naložena raznovrstna opravila, za ktera jim vlada ne daje nobenega povračila; da so se po več manjših občin združile v večje in se zdaj, ako ravno bi rade, ne morejo več ločiti.

Iz tega postanejo prepričani zaradi oskrbljevanja občinskega imetka, zaradi ubogih, pri volitvah itd. Ker so občine prevelike(?), župan ne more zado- sti skrbeti za varnost osebe in imetka (1. §. pet.). Iz prenesenega delokroga izvira za občine mnogo opravil in sitnosti; in občinske priklade se morajo zategadelj neizmerno povikšati. Na sto tisoč goldinarjev stane občine njih samouprava (2. točka). Iz teh razlogov prosi peticija, naj se občine, ako to želijo spet razvežejo v prejšnje katastralne občine, katerih vsaka si naj voli župana. Glavno opravilo tega duodec-župana bo oskrbljevanje občinskega imetka, za varnost osebe in imetka pa le pod vodstvom in varstvom polit. oblastnije (sic. 1. točka pet.). Ta župan bo toraj malo bolji ko grajščinski berič pred letom 1848. Po peticiji se morajo odpraviti občinski uradi, okrajni zastopi, notarji, c. kr. okr. glavarstva, c. kr. okr. sodnije in davkarije, število odvetnikov pa se mora znižati. In na razvalinah celega sedanjega organizma, kaj bi se naj postavilo? — Okrajne oblastnije (Bezirksobrigkeiten), kakor so bile pred letom 1848, s tistim in še večim delokrogom, kakoršnega so tačas imele. One bi toraj prevzele več del občinskih opravil, vsa opravila okraj. zastopov, politiških in sodnijskih oblastnij, notarjev in več del opravil odvetnikov. Čuda, da se od teh univerzalnih uradov še tudi ne tirja, naj bi šolarje podučevali, bolnike zdravili,

in mašo brali? Potem še le bi bil tisti ideal vsega pričujočega, vsega mogočnega birokratizma, kakoršnega si je morebiti kedaj domišljeval kak zarjevel Bachov birokrat.

Kar smo si z dolgoletnim bojem in z mnogimi žrtvami pribojevali: samoupravo občine, to bi zdaj lehkomišelnost od sebe pahnili in klečali bi sami prosili vlado, naj nam zopet naloži spono, katerih žulji se še zdaj v našem ljudstvu niso zacelili. Tista malomarnost za občinske in narodne zadeve, tisti hlapčevski strah in pasje prilizovanje proti birokratom, tisto zdihovanje po nemškutarrenji, ktero se še tu pa tam nahaja pri slovenskih kmetih, vse to je izvor nekdanjih fevdalnih uradov, ki so kri in mozeg izsrkali narodu in mu sistematično iztrgali iz srca naravni čut in ljubezen do prirojene narodnosti. Zares, kdor nam hoče vzeti samoupravne občine, ta misli nas Slovence izbrisati iz števila narodov, ter nas suniti nemškemu molohu v nenasiteno žrelo. Da se pa ne bo reklo, da so to le črne domišljije, pogledjmo obseg in delokrog nasvetovanih, okrajnih oblastnij. Takih okrajnih oblastnij bi bilo po vsem Štirskem 219, toliko vsaj jih je bilo pred letom 1850. Zdaj imamo na Štirskem le 18 c. kr. okr. glavarstev in 61 okr. sodnij, prišlo bi potem na 5 do 6 tisoč duš ena oblastnija. To bo res „krajna decentralizacija“, v opravih pa centralizacija, kakor peticija pravi.

Nam se pa zdi, da bo to centralizacija v vsakem obziru, in ljudstvo na milost in nemilost izročeno birokraciji, ktera naj si bo državna ali deželna, nikoli ne bo niti narodna niti svobodomiselnost. Mi Slovenci poznamo strašanski vpliv birokracije na ljudstvo, kateri je tim več, čim bližje je uradnja ljudstvu. Zdaj imamo štirski Slovenci le šest okrajnih glavarstev, katerih moč je ravno zaradi velikosti okrajev paralizirana, po petecijski organizaciji pa bi imeli kakih 70 reci: sedemdeset okr. polit. oblastnij, in namesto šest bi med našim ljudstvom sedelo in vladalo sedemdeset okrajnih pašatov. Kajti vsak predstojnik okrajne oblastnije bo okr. glavar en miniature.

Naj se le premisli, kakšno oblast bi tak predstojnik imel. On bi bil v eni in isti osebi občinski župan za vse občine, — župani katastralnih občin bi bili samo ničle, k večjemu njegovi ovađuhi in beriči, pohlevno orožje gospodske in nemškutarstva, — potem bi bil načelnik okr. zastopa, vsaj bi imel vse pravice načelnika, nadzoroval okrajne ceste in šole, bil bi okr. glavar, vso oblast imel v vseh političnih stvareh, bil bi sodnik, notar in odvetnik vse v eni osebi, bil bi prijemnik davka in naložil naklade in desetek. Z eno besedo rečeno, on bi bil vsegamogočni vladar v svojem okraju in gorje nesrečnemu podložniku, ki bi se predzrnil njemu se zoperstavljati. Pri volitvah za občinski in deželni zbor bo odločeval njegov glas in radi bi videli tisti deželni zbor, ki bi po ustrojenju takih uradov se prvokrat sešel; gotovo bi v njem sedelo na izbirek takih okrajnih pašatov in njihovih mamelukov.

Tu si ne moremo izreči svoje začudenje, da je nemška konservativna stranka se tako brez pogoja poprijela te peticije. Konservativcem na Nemškem se v verskih zadevah godi kakor nam Slovincem v narodnih. Oni imajo svojo glavno moč v kmečkem ljudstvu, kakor mi. Naj se pa postavijo take okrajne oblastnije povsod sredi kmečkega ljudstva, potem se bo duhovništvo hitro prepričalo, da vsi ti predstojniki jim bodo skoro vzeli velik del njihovega upljiva in s časoma postali edini vladarji nad potlačanim ljudstvom,

Peticija toži, da samouprava občine stane na sto tisoč goldinarjev. Mar bodo stroški po novi organizaciji manjši za občine in okraje? nikakor ne. Občine imajo zdaj doklade od 5 do 30 %, okraji tudi tako velike. Zakaj se porabijo ti denarji? Recimo, da občinska in okrajna priklada skupej znaša 40 %, kar je navadno; od teh gre skoro povsod 15 % za vzdrževanje okr. cest, 12 % za plačo učiteljev, 5 % za vzdrževanje občinskih cest, 2 % za uboge in bolne, ostane 6 % za administracijo. Tudi po novi organizaciji se stroški za ceste in šole ne bodo zmanjšali; kar pa zadeva administracijo, dvomimo, da bi potem 6 % zado-

Listek.

Protestantovska vera na Kranjskem v 16. stoletji.

(Po Valvazorji.)

(Dalje in konec.)

L. 1594. pride v Kamnik protestantom ukaz deželo zapustiti. Ker pa niso se odpravili do določenega termina, pridejo komisarji in jih zapró. Stanovi so se tudi zanje potegnili pa zastonj. Ko je bilo v Toplicah na dolenskem župniško mesto izprazneno so ga Turjaški gospodje Andreju Šweigeru dežel. pridigarju dali.

Ko je prelat Zatičinskega samostana izvedel, da se po Savinski dolini na Štajarskem protest. pridigar potepa in tudi v Žaven, ki je spadal pod Zatičino, se je kar tje odpravil s 10 jezdic in ga hotel zajeti ali on je že prej pete umaknil. Fara pa je dobila potem katoliškega fajmoštra, dasiravno so štajarski stanovi protestirali.

L. 1598 je umrl vojvoda Karel in njegov sin Ferdinand je nastopil vladstvo notranje-avstrijskih dežel. On je bil trdno sklenil protestantizem izkoreniniti iz svojih dežel. Ker so stanovi

slutili, da se hoče burja nad njimi raznesti, so si v Gradcu ustanovili odbor, ki bi naj imel neomejeno pravico, v vseh proti Bruški pogodbi in sploh proti protestantom namerjenih prigodkih, da zadevajo Kranjsko, Koroško ali Štajarsko deželo, vse to storiti, kar se jim primerno zdi, odpraviti dotično zapreko, in tudi, če sila poklicati več stanov in deželnih odbornikov iz ostalih dežel, in v deželnem zboru nič dovoliti nadvojvodu.

Še tistega leta pošlje Ferdinand štajerskim deželnim pooblaščenecem povelje, da imajo v vseh štajarskih pod njegovo oblast spadajočih mestih in trgih protestantovsko božjo službo v 14 dneh odpraviti, učenike in pridigarje pa da imajo čez mejo spraviti in novih nikakor ne več nastavlja, svoje cerkve pa zakleniti in zaklenene imeti dokler novi ukazi pridejo. Pooblaščenec so rekli, da v tem nimajo nobene pravice, ampak da so prot. stanovi za verske reči svoj odbor si sestavili. To je nadvojvoda le še k večji ostrogi napotilo. Vsem šolnikom in pridigarjem protestantovskim, je bilo naravnost od dvora ukazano pod smrtno kaznijo v osmih dneh zapustiti deželo. Skupni odbor je zdaj pismeno prošnjo poslal nadvojvodu

namešano s žuganjem ter mu predstavil nevarščino takih strogih povelj. Ali ostrost nadvojvoda se je le še pomnožila. Še tisti dan so morali vsi prot. pridigarji in šolniki iz Gradca, iz ostale dežele pa v osmih dneh. Da pa ta ostra zapoved ne bi kakega punta zbudila, je nekaj vojakov bilo razstavljenih po Gradcu.

Ko so se stanovi opirali na pogodbe nadvojvodovih prednikov, jim je odgovoril; da ga te pogodbe ne morejo motiti v njegovem počenjanju, ker je prepričan, da so se njegovi predniki kesali teh pogodb in da bi, če bi še živeli gotovo spremeni- nili svoje ravnanje. Zato si šteje on v dolžnost to, kar so oni opustili, storiti svoji in njihovim dušam k zveličanju in zagotovi jih, da je to iz svoje proste volje storil ne pa kakor mu spodtikajo spodboden po jezuitih in drugih razdražljivih ljudeh ampak iz gole ljubezni do katoliške vere, za ktero je pripravljen svojo kri preliti. Takih zapeljivih obredov on v svojih deželah ne more več trpeti,

30. oktobra l. 1598 pride tudi Kranjskim odbrancem kakor tudi prot. pridigarjem in učiteljem visoko povelje, da imajo precej tisti dan

stovalo, kajti mesto enega župana jih bo deset ali še več, in vsaki bo tirjal za svoje delo nekaj povračila.

Samoupravo bi toraj izgubili, plače pa bi ostale, prej, ko doslej.

Pa z odpravljanjem okrajnih glavarstev, sodnij in davkarij se bo dalo kaj prihraniti? Naj številke govoré.

Po organizaciji l. 1868 imamo na Štirskem:

I. Za politiško upravo 18 okr. glavarstev	
z 18 okrajn. glavarji	32.400 gld.
„ 28 „ komisarji	27.800 „
„ 15 konc. adjunkti	7.500 „
„ 18 okrajn. tajniki	11.700 „
pavšale vseh okrajn. glavarstev	28.000 „
za direktno davkarsko službo	33.000 „

II. za sodstvo je pri 61 okrajn. sodnijah:

61 okrajn. sodnikov	85.500 gld.
72 „ adjunktov	61.200 „
29 vodjev zemljišnih knjig	21.700 „
79 kancelistov	43.400 „
131 služabnikov	37.000 „

III. pri 61 davkarijah je

61 davkarjev	51.800 „
61 kontrolorjev	39.600 „
30 oficijalov	15.000 „
61 služabnikov	16.750 „

torej znašajo skupni stroški . . . 479.350 gld.

Uradnikov pa je 472.

Služabnikov 198.

Po peticijskem predlogu pa bi bilo 219 okr. oblastnij z

219 predstojniki po 1000 gld.	219.000 gld.
122 aktuarjev „ 800 „	97.600 „
438 kancelistov „ 600 „	262.800 „

779 uradnikov za vsem skupaj, k temu šletni dodatek vsakemu uradniku, bi znašal 159.800 „

Skupaj . 739.200 gld.

Po novi organizaciji bi toraj bilo 307 uradnih oseb več, ko zdaj in 259.850 gld. več stroškov ko za zdanjo upravo.

Prusi o Avstriji in Slovanstvu.

Zanimljivo in premišljevanje budeče je, kako sodijo in pišejo Nemci o razmerah, ki zdaj v Avstriji vladajo. Berolinska „National Zeitung“ piše (in dunajska „N. fr. Pr.“ ponavlja) o „slovanskem“ pomirjenju, kakor ga Hohenwart hoče izvesti, in trdi, da je to postopanje pogubno za — Avstrijo. „Kake nastopke bode ta. pogodba v notranjem Avstrije imela — pravi list nemških narodno-liberalcev — odvisno je največ od srčnosti, edinosti in odvažnosti Nemcev. Če državna mašina ne bi ostala v svojem tiru, ko bi Čehi, Poljaki in Slovenci parlament zapustili, to vidi tudi naj-

večji slovanski fantast, da bode mašina ravno tako obtičala, če avstrijski Nemci nočejo več sodelovati.“ (Tu se torej iz Berlina našim Nemcem precéj odkrito svetuje, državnega zborovanja in sodelovanja ne udležiti se!) „Ako so Nemci edini, bode ves narodnostni šunder prešel izvemši opravilene tirjatve glede jezika, ljudske šole in občinska avtonomija.“ (Torej malo milostljiveji so skoro še v Berlinn kot naši nemškutarji.) — Dalje dokazuje Bismarkov list, da bode Rusija Galicijo prej ali kasneje vzela, ako se tej avtonomija da, ki bode širila agitacijo za nekdanjo poljsko državo. Če bi se pa želja Čehov in moskovskih narodnjakov, Poljake z Rusi sprijazniti, spolnila, zdi se Nemcem, da mora Rusija iskati tudi druge slovanske dežele avstrijske. „Premaganje Slovanov je bilo početek Avstrije.

In ker se (po „N. Z.“) ne dado brez kazni spremeniti podloge kake države, more in mora Avstrija obstati samó s premagovanjem (t. j. zatiranjem) Slovanov. V Avstriji so pa Nemci v boji s slovanskimi narodi gospodarji postali. (Torej morajo gospodarji ostati, ali proč z Avstrijo!) Med Jugoslovani v Hrvatski, Slavoniji, Istri, Kranjski in med Severoslovani v Galiciji in Česki so bili Nemci in Ogri neprelazljiv človeški zid. Samo ako se dozdanja Avstrija uniči je zvršenje panslavizma mogoče.“

V daljnem razpeljavanji da Bismarkov list razumeti, da je razpad Avstrije gotov, ako se narodnostna politika dalje tira, t. j. ako se Slovanom njih tirjatve dovolé; — ter da Germani ne bodo hoteli samostalnost malega českega naroda, v svojo sredo ugozdenega, respektirati.

Ravno tako nesramno žuga drug izmed večjih Bismarkovih listov, „Breslauer Zeitung.“ Ona piše: „Federalistični program ministra Hohenwarta utegne do velicij homatij s Prusko dovesti, morda celo vojno z Nemčijo uzročiti. Kakor se nam („B. Z.“) poroča, je več (nemških) domoljubov iz Dunaja poročilo sem (v Berlin) svoje pomisleke.“ Torej izdajstvo je jasno, in to od onih Nemcev, ki še denes trdijo, da so edini Avstrijci v Avstriji.

Če pa Nemci naravnost povedo, da jih je volja Avstrijo razbijati, ako niso gospodarji, kateri so nas premagavši krivični postali, recimo vladi tudi mi, da za to ceno, da večni hlapeci in politični sužnji ostanemo, nemoremo navdušeni Avstriji biti.

Domače in slovanske novosti.

— Ne da bi s tem hoteli popravljati bedaste vesti, ki se v nemškem časopisju o „Slovenskem Narodu“ beró, ker tako popravljanje ljudem, ki nalašč ali iz nevednosti resnico zavijajo, ne hasni nič, povemo samó svojim bralcem v zabavo, da

se nekdo v stari „Pressi“ iz Ljubljans toži na nas, da smo mu hoteli s člankom v št. 82 njegove „mladoslovence“ ubiti, pa da smo ubeignili v tabor Bleiweisa, Coste itd. Naj temu možu povemo, da je zdaj kakor kedaj „Slov. Nar.“ od oseb njegovih „Staroslovencev“ tako neodvisen, kakor bode „mladoslovence“ a la slovanski Ladislav Bubus, ki Glaserju za to pohvalna pisma pišejo, da je v rajhsratu naš narod in njegova prizadevanja zasmehoval, pred narodom slovenskim na sramotni steber stavil. — Še bedastije pak piše dunajski „Oesterr. Journal“, list, o katerem vsi pišejo, da ga Hohenwart za svoje inspiracije upotrebljuje. V tem listu beremo iz Celovca dopis, v katerem se pripoveduje: da so „klerikalni“ Slovenci organ „mladoslovencev“ — „Slovenski Narod“ nakupili; da prvi broj tega nakupljenega organa taji eksistenco „mladoslovencev“ in s tem svoje bralce razžali, ker jih sili vse prejšnje (!) uvodne članke pozabiti; da bodo velik del „mladoslovencev“ ktere je „Slov. Nar.“ od sebe odpahnil, na koroškem taboru v Buhljah (!) sklenili izdajati nov liberalno-slovenski list proti „Narodu“; da se „mladoslovenci“ katerih organ bi bil dozdej „Slov. Nar.“ razločujejo s tem od družih, da so proti znanemu ljubljanskemu programu, proti dr. Bleiweisovim idejam jugoslovanske države, da se tore morejo Nemci s temi „mladoslovenci“ laglje pobotati itd. — Taka bedasta sporočila jemljo listi, ki hočejo da bi jih resni ljudje brali, listi celo, ki služijo vladi, ktera bi morala najprvo razmere poznati, predno se more pogoditi z narodi, a ne poznavati jih iz enacih „Münchhausiad“.

— Iz Gradca se nam od dobro podučene strani poroča, da je pred nekoliko dnevi znani Waser v Celje pisal, naj mu pošljejo potrdilo, da g. F. Perko ni več na očeh bolan, da torej more biti imenovan za deželnega svetovalca v Celji. Iz Celja je prišlo takoj pismo, ki je zagotavljal, da ima g. Perko vse dobre lastnosti ter da je te dni eno največjih končnih obravnavanj (namreč neko p. Pribožič, ki je 8 dni trpela) imel. Pa to vse ni res. Mi vemo da je cel material one pravde delal avskultant Kočever, vemo dalje da Perko ni delati ne more, zato so mu Švarcenberga na pomoč poslali, da bi se ga torej najbolje moralo penzionirati. A. Waser njega in Leitmajerja priporoča za svetovalca, samó zato, da bodo vsi viši uradniki — protivniki Slovencev. In ministerstvo bode tudi take — imenovalo, saj so dozdanja njegova dejanja glede Slovencev vsa enaka!

— Iz Koroškega nam piše prijatelj našega lista: Čudne reči se pri nas godijo. Majhna trumica (dvanajsetica komaj) Nemcev in nemškutarjev hoče v slovanski rožni dolini prvakariti, med njimi divja posebno en nemški mazač (padar) zoper narodne duhovne. In roko temu širokoustnežu podajajo iz-

zapustiti Ljubljano čez 3 dni pa vse dežele njegove svetlosti, Tomaž Kren jim je poslal dotična povelja. Čez tri dni pa je s slovesnim sprevodom šel v Elizabetinsko špitalsko cerkev, kjer se je prej prot. služba opravljala, prot. krstni kamen razbil, knjige raztrgal in z blagoslovljeno vodo škropil, da bi jo očistil, II. 668. V Lazah so lutersko cerkev s smodnikom v zrak zagnali (l. 1599) ibid. Pozneje enkrat je pravil Tomaž Kren, da je več ko 41000 duš spreobrnil, ibid. Meseca decembra pa tudi v Koroško pride enako povelje.

Ko je l. 1599 nadvojvoda redni štajarski deželni zbor sklical je zgoraj omenjeni odbor tudi deželne gospode iz Koroške in Kranjske v Gradec povabil, da bi se tem izdatneje upreti mogli preganjanju. 19. januarja v jutro je gospodo, ki je prišla iz Koroške in Kranjske, v deželno hišo povabil štajarski deželni maršalek g. Ehrenreich Sauranski. Prišlo jih je blizo 200. Ko je bila vlada svoje predloge storila niso hoteli v nič privoliti ampak v imenu treh dežel so spisali pritožno pismo in je dali po prej omenjenem deželnem maršalku vojvodu izročiti. On pa je to štajarskim stanovom dal vedeti, da bo v kratkem jim dal

vedeti svoj sklep zastran verskih reči, Kranjskim in Koroškim stanovom pa je v posebnih dekretih sporočil naj gredó domu ter naj na svojih deželnih zborih poskrbe za obrambo svojih mej, katerim protijo Turki. Kranjskim stanovom pa da bo neprošen odgovoril na njihove pritožbe. Tako je hotel naj prej razdeliti zbrano gospodo. Vsled tega so se razšli. Deželni zbori so dobili kmalu vojvodsko resolucijo, v kateri pravi da po nobeni ceni ne more odstopiti od svojih prejšnjih ukazov. Vsled tega zbori mejne kontribucije niso dovolili, ampak še enkrat so iz vseh treh dežel skupno deputacijo k cesarju nemškemu in k državnim knezom (prot.) poslali naj bi oni se za njih potegnili, pa vse za-stonj. Cesar jim je odgovoril, da naj se odrečejo tega poslanstva, naj dovolijo mejno kontribucijo, in če imajo kaj na srečo naj ponižno sporočijo svojemu deželnemu gospodu, on gotovo ne tirja od njih nič krivičnega itd. itd.

Deželni zbori pa le niso hoteli v mejno kontribucijo privoliti, pisarili so sem ter tje brez uspeha, na zadnje se razšli. 19. aprila nadvojvoda skliče zopet deželne zbore, ker so Turki na Oger-sko pridrli, vojaki na meji se pa niso hoteli za

obrambo pripravljati, ker niso dobili nič plače Stanovi pa tudi zdaj niso hoteli nič privoliti, ampak zopet so poslance poslali na graški dvor in prosili naj se odpravijo zapreku napravljene njihovi veri. Ker jih je pa cesar Rudolf II. sam večkrat z dobrim in hudim opomnil, naj mislijo na svoj blagor, in ker so se Turki že okoli Karniče na štajarski meji pokazovali, so stanovi poslednjič morali vendar privoliti v mejno kontribucijo, če so hoteli sami sebe nevarnosti rešiti. Nadvojvoda pa si je izvolil dva komisarja, Janeza prošta Rottenmanskega in Janeza Jurija Meyer-aktera sta imela nalogo z reformacijo nadaljevati po začetem potu. Graškim odbrancem je bilo naročeno, ključé protestantske cerkve izročiti deželnemu namestniku; ker so se pa branili in spirali na to, da je cerkev njih kupljena lastnina je nadvojvoda ponovil povelje, da morajo ključé 14. okt. pri dež. namestniku biti, sicer se bo prisili pooblastil cerkve. Odbranci niso marali za povelje, torej je 15. okt. vojvoda tri gospode mestno stražo pred cerkvo poslal, kateri so vrata s loma odprli in z novimi ključavnicami zaklenili tudi zvonove so na dvor odpeljali.

dajice slovenski; posebno neki breznačajni Borovljanci tako imenovane omikane sorte. — Uradniki okrajne sodnije v Borovljah niso zmožni slovenskega jezika v pisavi, drobijo pa pokvekani Borovski dialekt dialekt. —

Okrajno in deželsko šolsko svetovalstvo v Celovcu si na vse kriplje prizadevata slovenski jezik, kolikor je le mogoče, iz šol iztebiti in zatreti. — Če bi se majhna peščica mlajših rodoljubnih duhovnikov vedno ne borila — bi se prav slabo godilo. V dveh krogih naše doline so fužinarji že nemške šole napravili (v Bistrici in Podljubelom.) — V Podljubelom je zagriznen nasprotnik narodnih duhovnikov in Slovencev sploh, okrajni sodnik v Borovljah (August von Steinberg) po svoji gospi fužinar v Podljubelom. —

— V Idrii je novo društvo „Šola“, ustanovljeno v podporo kranjskemu ljudskemu šolstvu dovoljeno. Društvo bode kmalu pričelo svoje delovanje; nadeja se, da bodo slovenski domoljubi podpirali blago početje na prid domačemu šolstvu.

— Učiteljski shod v Zagrebu ne bode 9. avg., kakor je po pomoti v našem listu povedano bilo, nego 22 (23 in 24) avgusta.

— Iz Brežkega okraja se nam piše glede imenovanja zatiškega sodnika: „V št. 83. „Slov. Nar.“ za okrajnega sodnika v Zatičini imenovani gosp. Jože Drenik govori kranjsko „špraho“, pozna na slovenski zemlji samo „Windische“ in je isti bivši sodnijski pristav, ki je v dopisu iz Sevnice 28. junija 1870, št. 75 „Slov. Nar.“ omenjen.“

— Ud jugoslovanske akademije profesor Jagič, znan filolog, zapusti profesuro v Zagrebu in odide — v Rusijo, na vseučilišče v Odeso. Tudi profesor Brusina ima zvanje prevzeti profesuro v ne znamo katerem mestu v severni Ameriki. Tako izgubi Zagreb in Jugoslovanstvo dve izvrstni moči ob enem.

— Prvi broj že prej naznanjenega lista „Jugoslavija“, ki izhaja v Bukureštu, nam je došel. Program tem novinam je, širiti idejo vseh Jugoslovanov. O sestanku lanskega decembra v Ljubljani pravi, da je bil slovensko-hrvatski, a ne jugoslovansk, ker Srbi in Bolgari niso bili zastopani, dasi so kasneje neki Srbi program sprejeli. „Jugoslavija“ meni, da se program jugoslovanstva ne da na drug način, nego z revolucijo izvesti, ker je masa jugoslovanstva pod Turško, ktera mora razpasti. (Mi avstr. Jugoslovani ne smemo revolucionarne zastave razviti.) „J.“ meni, da se 13—14 milijonov Jugoslovanov lahko osvobodi, ter si za „svetilo“ jemlje to, da se je mala Srbija sama osvobodila, še manja Črna gora pak je Turkom ubranila se v čas, ko je vsa Nemčija pred Turki

Dalje je 24. novemb. Graški župan po ukazu nadvojvoda z mestno stražo prišel v deželno hišo in od tam odpeljal vse, kar je bilo tam protestantovskih bukev, bilo jih je 10 vozov. Zdaj so dobili komisarji povelje tudi na kmetih ostro začeti odpravljati, vse kar je bilo protestantovskega. Vzeli so sebo 300 kmetov, podrli 2 protest. cerkvi Štajarski, pridigarje, ktere so v pest dobili, zaprli; nekaj jih jim pa je ubežalo v gore, kjer so tako dolgo bivali, dokler se jim je priložnost pokazala uteči iz dežele. Ti komisarji so tu po vseh farah na Koroškem, Kranjskem in Štajerskem, kodar so imeli še protestantovske pridigarje, nastavili katoliške duhovnike, katerim je po posebnih vojvodskih poveljih bilo ukazano, vsem svojim farmanom naročiti, da imajo v dveh mesecih spoved opraviti in sv. obhajilo prejeti po katoliškem obredu, kateri bi tega ne storili, morali bi iti iz dežele. Ko je bil l. 1599 deželni zbor Kranjski zbran, je določil nadvojvoda, da znanprej kakor hitro se katero mesto odborniško izprazni, na nje izvoliti enega izmed gospode duhovskega stanu, kakor je bila pred lutrstvom navada. Vendar l. 1600 so stanovi izpraznjena mesta odborniška vsa protestantovskim gospodom porazdelili.

trepetala. — Drugi članek pisan v bulgarščini izraza soglašenje Bolgarov, katerih je toliko kolikor nas vseh drugih južnih Slovanov, s programom in težnjo jugoslovanske federacije ter meni, da se s časom mora uresničiti. — Menj političen je tretji članek (srbski), ki obrača ost proti — Rusiji. Nihče ne taji, da Rusija za južne brate ni vsega storila, ali to je treba tudi pomisliti, kako brezupno bi bilo njih stanje, ko bi Rusije — tudi absolutistične — ne bilo. Naj torej pusti „J.“ vikanje na rusko nesvobodo Nemcem in Angležem, mi, ki si imamo temelje obstanka postavljati, mislimo, da je svoboda počasno in kasno rastoča cvetlica, ki treba gojitve in čakanja. — V „jugoslovenskih vestih“ omenja „J.“ članke „Slovenskega Naroda“ o Srbiji in pravi na to: „vrlo dobro znamo, da je Srbija ono središče, iz katerega je najlažje jugoslovanstvo zjediniti, ali to eno nam ne gre v glavo, da je srbska politika tako malo jasna, da je ne more prijatelj ni neprijatelj tolmačiti. Srbiji ni treba svoje politike prikrivati, saj vsak zna kako se mora obnašati, če hoče vspeti.“ — „Jugoslavija“ velja za četrt leta 1 gld. in 75 kr. in se naroči pri tiskarji Andriču v Bukureštu.

— Bivši odgovorni urednik „Südsl. Ztg.“ v Sisku, g. Božič, je obsojen zaradi članka „Wien u. die Camarilla“ (v broji od 15. maja) na 4 dni zapore in 60 gld. izgube kavecije, in zaradi enega dopisa iz Zagreba (16. maja) na 48 ur zapore in 60 gld. izgube kavecije — oboje zaradi „zanemarene uredniške dolžnosti.“

— Srbski listi v Novem Sadu pišejo v poslednjem času s posebno oostrostjo proti Magjarom. Subotičev „Narod“ ima članek z naslovom: „Med jugom in severom“, v katerem pravi: „Iz dolgotrajnih bojov z Magjari smo spoznali, da je z njimi vsako pogajanje zastoj. Mi moramo toraj drugam pogledovati in z besedo in djanjem k onim faktorom težiti, ki Magjarom na izbiranje dajejo, ali poginiti ali narode zadovoljiti. Taka faktorja sta slovanska vlada na Dunaju in hrvatski sabor.“ O tem poslednjem pravi „Nar.“, da mora skrbeti, da Hrvatska ne postane provincija ogerska, temuč da bode samostalna, enakopravna z Ogorsko. Magjarom pak pravi, da kakor že zdaj nimajo nobenega prijatelja razen nekaj pomagjarenih judov in Nemcev, odvisi zdaj samo od milosti monarhove; a tudi te milosti bode konec, ker „veter, ki je začel pihati v jugu in severu je slovanski veter.“ — Ta članek srbskega glasila je v magjarstvu veliko razbujenost storil. Nemci pak ga rabijo za strašilo in vabilo nasproti Magjarom, rekši: evo, poslovanje vas čaka, ako nam ne pomagata Hohenwarta vreči.“

— Dalmatinski „Narodni List“ opominja Magjare, naj pomislijo, da mladi narastaj v Hrvatski že sovraži vsako zvezo z Magjari, ter naj ne odbijejo prijateljske roke hrvatske, dokler je še taka narodna stranka na čelu, ki hoče unijo; kadar bodo mlajši dobili vodstvo v roke, bode vse zamujeno za Magjare, ki imajo zdaj samo silo, ali „sila nijedna za veka.“

— Česki „Pokrok“ odgovarja onim Nemcem, ki vedno poudarjajo, da morajo za tega delj gospodariti in večje pravice v Avstriji imeti, ker imajo višjo „kulturo“ nego Slovani. „P.“ dobro dokazuje, da je to poudarjanje zato neopravičeno, ker avstrijski Nemci v resnici niso došli do kulture svojih rojakov v „rajhu“. Če naštevajo nekoliko avstrijsko-nemških pesnikov, je to ravno tako, kakor da bi Slovani kazali na izvrstne (hrvatske) dubrovničke pesnike in trdili zaradi tega, da so Krivošijanci in Dalmatinci najkulturnejši narod. V nemško-avstr. niže ljudstvo je kultura menj zašla, nego v Čehe (in mi lahko pristavimo: v Slovence.) Na gornjem Štajerskem, med českimi Nemci itd. se menj novin na kmetih bere nego pri nas. Zato pa nam ne bode v glavo palo to pripisovati prednosti slovanskega plemena.“

Politični razgled.

Dunajski uradni listi prinašajo cesarjevo potrditev sklepov delegacij državnega in ogrskega zbora.

V ministerstvu se baje pridno izdelujejo predlogi, ktere bode vlada deželnim zborom izročila na sklepanje. Bodo li vsi, ali samo nekteri deželni zbori razpuščeni, tega dozda nihče ne vé poročati. Iz slučaja, da je ministerski prvosednik svoj mandat kot poslanec gornje-avstrijskega zbora položil, sodijo ustavoverni listi, da ne bodo vsi razpuščeni, ker sicer bi ministru ne bilo treba odpovedovati se. — Kar se tiče dogovorov s Čehi, traja dozdanje prazno poročevanje dalje, denes da je pogodba s českimi voditelji gotova, jutri da se je dobra razmera ob česko „trdovratnost“ razbila. Iz českih novin samih soditi, Čehi nikakor niso obupali, da je pomirenje mogoče, ker dasi se odločno drže in Hohenwartovo brezdelno čakanje grajajo, vendar pišejo mnogo mirneje nego so prej.

Nemški časopisi poročajo, da hoče ministerstvo tirolskemu deželnemu zboru predlog staviti, naj se laške južne Tirole administrativno ločijo od nemškega dela dežele. — Ali ne more in neče vlada iz istih uzrokov, z istim pravom predložiti enako naredbo gledé administrativne ločitve slovenskega Štajerja?

Od več strani se poroča, da hoče nemški cesar z avstrijskim na pogovor v Gaštajnu skupaj priti.

Na Prusovskem se pripravljajo razdori med protestantovsko nemško vlado in med katoliki. Škof ermelandski je iz katoliške cerkve izobčil kateheta Wollmana in mu s tem vzel po cerkveni oblasti pravico učiteljstva. A pruska vlada se je za ekskomuniciranoga zavzela. Minister uka in bogočastja Mühler piše škofu, da je nemško škofovstvo že prej vedelo, da bode dogma papeževe nezmotnosti v Nemčiji razdore delalo, da državna vlast po svojih zakonih ne more priznati, da je Wollman (nepriznavši nezmotnost) kaj zagrešil proti državnim zakonom, da torej ne more biti v disciplinarno preiskavanje deján in ne od učiteljstva odstavljen. — Več katoliških dijakov je iz šole, kjer je omenjeni učil, izstopilo.

Iz Elzasa-Lotaringna se izseljujejo na Francosko posebno mladi ljudje v celih krdelih, podpirani od Francozov. To zaradi tega, ker nečejo biti uredjeni v nemško vojsko.

Kako so Nemci v novodobljenem Strasburgu priljubljeni, kaže vest, da je prebivalstvo pri neki predstavi vpilo: živela Francoska, smrt Prusom. Posledek tega je bil, da je nemška vlada dramatično društvo v Strasburgu, ki je to predstavo dajalo, razpustila vzevši mu prej 300 frankov kazni.

V francoski skupščini narodnih zastopnikov je načelnik vlade Thiers rekel pri obravnavanju peticij zaradi posvetne oblasti papeževe: da mu je žal, kaj je to vprašanje sprožilo se. Načela narodnosti so Francosko zapeljala, da je popustivši svojo staro politiko podpirala v tem načelu Italijo in zdaj do teh svojih nesreč prišla. Prej je on zastoj svaril, da edinost Italije ima za seboj edinost Nemčije. Italija ima zdaj vso Evropo za sebe. Bila bi slaba politika, mogočnega soseda, kakor je Italija za sovražnika imeti. Francoska naj svojo vojsko zboljša a ne za vojno nego za brambo. Papežu pak je odprto v Francosko priti, ktera bode skrbela za njegovo neodvisnost.

V angleški vojski je z naredbo kraljice odpravljena kupljivost oficirske službe, dasiravno je gosposka zbornica protivno sklenila. Konservativci tožijo, da je to prelomljenje ustave, po kateri ne sme noben sklep prej veljaven biti, dokler ni potrjen od obeh zbornic. Radikaleci pak so vsi v veselji, da je veljava zbornice gospodov s to naredbo za vselej potrta. Gotovo da stvar še ni dognana.

Sloveči italijanski agitator in slobodnjak Mazzini, je izdal obširno pismo na italijanske delavce, v katerem jim odsvetuje udeležiti se društva

„Internationale.“ O tem pismu hočemo prihodnjič obširneje govoriti.

V Carigradu so se zdaj ognjeno oprijeli nove ideje, od ktere Turki rešenje pričakujejo, ali ktera jim bi vsaj dala zameno za izgubo, ki jim v Evropi proti, namreč ideje edinstva izpovedovalcev mohomedanske vere. Zarad tega pride marokanski princ Muley Achmed v Carigrad na posvete.

Razne stvari.

* (Ljubljanski „Sokol“) je ravnokar izdal malo a zanimivo knjižico „historično-statistični pregled telovadnega društva „Sokola“ od začetka svojega obstoja, to je od leta 1862 do začetka leta 1871“, iz ktere je razvidno celo delovanje društva, vsi izleti, število udov itd. Izmed družih dat povzamemo, da je imelo društvo l. 1870 252 udov, h kateremu številu pa pripomore Postonjska podružnica s 25 Sokoli, Planinska podružnica z 41 in Ipavska z 36 Sokoli. Te številke govore le na čast in slavo Postonjcem, Planincem in Ipavcem, nikakor pa Ljubljancem, zlasti ako se pomisli, da je izmed društvenikov le 6 do 25% odstotkov telovadilo. Materijalno stanje društva je pa vendar ugodno, dohodki znašajo 1230 gold. 16 kr., stroški 959 gold. 62 kr., društveno premoženje pa 2283 gold. 98 kr. Nadejamo se, da bo prihodnje letno poročilo Sokolovo gledé telovadbe veselejše. Sicer si pa pridržimo o tem društvu o svojem času spregovoriti prav resno besedo.

* (Nenavadna pravda). Tekoči teden se je mariborski sodnji izročila velikanska pravda, ktera je celo med tukajšnjimi juristi napravila senzacijo. Gg. Kovačič in Pfeifer namreč kot podvzetnika Koroške železnice tožita po dr. Straffelli glavna podvzetnika Kalistra in Baroggi, ktera zastopa gosp. dr. Pavlič v Velikovu, zaradi 230.899 gld. 18 kr. Gradivo za pravdo je ogromno, napisanih je na tisoče pól in prilog, duplika gosp. dr. Pavliča je tri prste debela vezana knjiga. Celi dan so samo porabljene koleke preštampovali, kterih se je velomnogo na sto in sto goldinarjev porabilo. Pravda teče že več let, pa še v prvi instanci ni dognana. Za razsodbo bode baje delegirana sodnija v Celovcu. Stroški pravde utegnejo za vsako stranko znašati vsaj 20.000 gold. itd.

* (Nov časnik.) Dozdanji urednik zagrebške „Sloge“ Pavišič bo od 1. oktobra izdajal nov dnevnik „Napred“ v hrvaškem jeziku in magjaronskem duhu. Plačeval bo list, kakor dozda „Slogo“, grof Pejačević; — bralo ga bo menda toliko kakor dozda „Sloga“, ki je dasi „največji hrvatski list“ imela celih 60 prejemnikov, magjaronskih plemenitašev, ki so jo držali ali ne čitali.

* („Žižka“), česki vojaški list zagotavlja, da je pruski minister vojske vsem poveljnikom polkov tajno vprašanje poslal, koliko častnikov je českega jezika zmožnih. Če je ta vest istinita, ne potrebuje nikakoršnega komentara.

Za Tomšičev spominek.

Prenesek . . . 1314 gld. 40 kr.	
V Krškem nabral g. Hinko Žark 13 gld. 50 kr., darovali so:	
Gosp. Kunibert Drenik, c. k. uradnik . . . 1 „ — „	
„ France Knez, c. k. adjunkt . . . 1 „ — „	
„ Nemanič . . . 1 „ — „	
„ J. Berbuč . . . 2 „ — „	
„ E. Gintl . . . — „ 50 „	
„ St. Donda . . . — „ 50 „	
„ Ivan Jereb, nadzornik zavarovalnice „Evrope“ . . . 2 „ — „	
„ Avgust Pavlin, oskrbnik . . . 2 „ — „	
„ Anton Zarnik, vinski trgovec . . . 3 „ — „	
„ P. — „ 50 „	
Skup . . . 1337 gld. 90 kr.	

Dunajska borsa 26. julija.

Enotni drž. dolg v bankoveih . . . 59 gld. 55 kr.	
Enotni drž. dolg v srebru . . . 69 „ — „	
1860 drž. posojilo . . . 103 „ 90 „	
Akcije národne banke . . . 7 „ 67 „	
Kreditne akcije . . . 284 „ 90 „	
London . . . 122 „ 80 „	
Srebro . . . 121 „ 35 „	
C. k. cekin . . . 5 „ 85 „	
Napol. 9 „ 81 „	

Poslano. *)

Herrn G. Graf, Besitzer der Gasanstalt hier.

Indem ich Ihnen für Ihre geschäftliche Zuvorkommenheit meinen Dank sage, kann ich es nicht unterlassen, Sie dem verehrten P. T. Publikum von Marburg auf das wärmste zu empfehlen, und glaube ich sowohl Ihnen, als allen Denjenigen, die sich allenfalls von der Lust, Gas in ihrem Lokale brennen zu sehen, anwandeln lassen sollten (es ist ein sehr schönes Licht, so lange es nicht ausgeht) einen grossen Gefallen zu erweisen, wenn ich sie von Ihren Sondermanieren unterrichte, denn wer nicht Gelegenheit hat mit diesen Ueberraschungen vorher vertraut zu werden, dem dürfte es so gehen wie mir, sie würden ihm nämlich zu viel.

Niemanden darf es unangenehm werden, Hr. Graf in seinem Geschäftslokale zehnmal aufzusuchen, ohne ihn zu treffen, dagegen bleibt es Jedermann unbenommen, eine Stunde auf Hr. Graf zu warten, ob er wohl kommt! Zur Bequemlichkeit des Publikums ist aber überdies Sorge getragen, dass auch sonst Niemand geschäftliche Anfragen erledigt oder Aufträge entgegen nimmt. Wenn Jemand nach mehrmaligen missglückten Versuchen Herrn Graf in seinem Bureau zu treffen, bei seinen Bediensteten die Post zurücklässt, er möge doch so freundlich sein, Nachricht zu geben, was es für einen Hacken habe, dass man mit ihm zu keinem Resultate kommt, wo es fehlt, was er will, und man glaubt, dass Herr Graf wirklich so freundlich sein wird, diess zu thun, o! da täuscht man sich gewaltig, dass thut der Herr Graf nicht.

Da man, wenn man einmal mit so einem Hr.

*) Za obliko in zapopadek v tem predelu objavljenih reči ne prejema uredništvo nobene odgovornosti.

Graf angebandelt hat, gerne wissen möchte, woran man sei, versuchte ich es mit dem Schreiben aus dem lieben Herrn Graf, Besitzer der Gasanstalt, heraus zu bringen, wo es ihm fehle, — ich schrieb: „Da ich weder Zeit noch Lust habe, Sie alle Tage zu besuchen, ohne Sie zu Hause zu treffen, so ersuche ich Sie endgültig mir gefälligst bekannt zu geben, ob Sie in der Lage sind, unser Lokale mit Gas einzurichten oder nicht, oder was es überhaupt für einen Anstand gibt, dass Sie mir bis heute nach so oftmaligen Besuchen darüber Antwort schuldig geblieben.“

Das hat gewirkt, der Herr Graf war so liebenswürdig und antwortete mir.

„Zugleich mit der Vorlage des Kosten-Anschlages habe ich Ihnen ein Formular gleich dem hier beiliegenden gesandt. Sobald mir dasselbe von den drei theilhaftigen Herren unterzeichnet rückgestellt wird, werde ich die bezügl. Gaseinrichtung ohne Anstand ausführen.“

Es ist dieses eine in meinem Geschäfte grundsätzlich eingeführte Anordnung und durchaus nicht gegen einzelne Personen gerichtet.“ Ich frug den Ueberbringer des Briefes ob der Herr Graf zu Hause, selber bejahte es, und ich machte mich sogleich auf die Strümpfe, um meinen lieben Herren Graf zu sprechen, und habe ihn diesmal auch richtig zu Hause erwischt aber zu meinem Malheur; ich habe mir nämlich erlaubt die Art des Herren Graf gelinde gesagt unartig zu finden, und dadurch bin ich des Hochgenusses beraubt Graf'sches Gas zu brennen.

Da Sie mir nun lieber Herr Graf kein Gas geben wollen, lasse ich Ihnen auch den Bock, bin aber mit Vergnügen bereit Ihnen mit Petroleum zu leuchten — und habe ich noch, um Ihnen aus dem Traume zu helfen, zu bemerken, dass Sie mir bei dem Kostenüberschlage ein Formular nicht beigelegt haben, mithin haben Sie gefehlt, nicht das Formular, aber dass Sie selbes nicht beigelegt; ferner merke ich, dass Sie schwach sehen, zünden Sie sich doch ein Paar Flammen Ihres Fabrikates oder eine Petroleum-Lampe an; es habe ja nur ich allein Ihnen geschrieben, auch nur ich allein habe Ihnen, nehmen Sie Ihr Gedächtniss zu Hilfe, ausdrücklich erklärt, ich bedarf Ihres Credits nicht und zahle Sie abzüglich 2% Sconto baar für Ihre Arbeit, womit Sie sich einverstanden erklärten, meine zwei Herren Compagnons, so viel ich weiss, haben Ihnen keine Aufwartung gemacht, und bedürften Ihrer väterlichen Erinnerung gar nicht. Was Ihre geschäftlich grundsätzlich eingeführten Anordnungen betrifft, ist wohl aus dem vorhergehenden zu ersehen, dass daran sehr viel Satz aber wenig Gehalt ist. Ich aber lasse grundsätzlich, Ihre mir zu meinem Bedauern so spät bekannt gewordenen Grundsätze in der Form Ihres famosen Formulars in unserem Lokale (Kärnt.-Gasse Pöschel'sches Haus Nr. 229) zu Jedermanns Einsicht aufliegen.

Marburg, 25. Juli 1871.

H. V. Tanšič.

Preselitev štacune.

(9)

Zaloga

umetno izdelanih tkanin in krasnih veznin za cerkvene oprave iz

slavnoznanen umotvornice

KARLA GIANIJA,

kteremu so pri lanskim mednarodni razstavi cerkvenih opráv v Rimu papež **Pij IX.** prvo zlato svetinjo in tudi viteški križ reda sv. Silvestra podelili je v **Ljubljani** od sv. Jurja, zvezdnemu drevoredu nasproti, **st. 32,** pred nunsko cerkvijo.

Ob enem se čestitim kupovalcem, posebno visokočestiti duhovščini srčno zahvaljujem za dosedaj skazovano zaupanje, ter se priporočam prosee, da bi mi tudi v prihodnje svoje zaupanje skazovati blagovolili. Imenovane reči se pri meni dobivajo po fabriški ceni.

Z velicim spoštovanjem

L. Zelzer.

Izdatelj in odgovorni urednik Martin Jelovšek.

Lastniki: F. Rapoc in drugi.

Tiskar: F. Skaza in drugi.

Drože

vedno frišne drože najfineje baže ima dan na dan na prodaj **Ant. Reimprecht v Mariboru** na glavnem trgu, na kar naj se blagovoljno obrača pozornost p. n. občinstva in gg. pékov iz okolice. (5)

Za kilove in pretrgane.

Mazilo za kile od **G. Sturzenegger-a** v Herisau-u v Švici si je vsled posebnega vspela zoper kile, trut ali matnico in zlato žilo pridobilo mnogostransko hvalo. Veliko spričeval potrjuje popolno ozdravljenje celo pri zastaranih slučajih. Na frankovana vprašanja se pošlje navod za rabo zastonj. — Dobi se v lončkih po 3 gld. 20 kr. avst. velj., ali pri iznajdniku samem, ali pri gosp. **Jos. Weiss-u**, Mohrenapotheke Tuchlauben Nr. 27 na **Dunaji**. (6)

Razpisana služba.

Pri občini v Planini je razpisana služba občinskega pisarja z letno plačo 400 gld., razun družih potrebnih lastnosti se posebno tirja znanje slovenskega jezika.

Prosilci naj do 10. avgusta t. l. svoje prošnje predložijo podpisane županu.

Planina, 19. julija 1871.

Franjo Kovšca, župan.

(1)